KORKMA YARAT

DEĞERİNE DEĞER KAT

Yaratıcılık bir yetenek değil,
düşünce sistemidir.
Onu geliştirebilir;
yapay zekâ çağında
sezgiyle ve kültürle
fark yaratabilirsiniz.

4
SAATTE
RAHATLIKLA
BİTİREBİLİRSİNİZ.

ÇAĞLAR GÖZÜAÇIK

CEO plus

Çağlar Gözüaçık

Tazefikir İletişim Grubu Kurucusu / Öğretim Görevlisi
Melek Yatırımcı ve Girişimci
Reklam Yaratıcıları Derneği Başkanı
TOBB Kreatif Endüstriler Meclisi İletişim Komitesi Başkanı
Yapay Zeka ve Teknoloji Derneği Kurucu Yönetim Kurulu Üyesi

GEOplus ÖRNEKTİR

Resim öğretmeni bir baba ile müzik öğretmeni bir annenin evladı olarak dünyaya geldi. İzmir'de büyüdü. ODTÜ'deki eğitiminin ardından, Anadolu Üniversitesi İletişim Bilimleri Fakültesi'nde İletişim Sanatları okudu. Marmara Üniversitesi'nde Reklamcılık yüksek lisansı yaptı. IAA, Uluslararası Reklamcılık Diploması aldı. BBDO, Ogilvy, McCann gibi network'lerde reklam yazarı ve kreatif direktör olarak çalıştı. 2006 yılında kendi reklam ajansı Tazefikir'i kurdu. Ekibiyle birlikte yerel ve uluslararası reklamcılık yarışmalarında 300'ün üzerinde ödül kazandı. Çeşitli yarışmalarda jüri başkanlığı ve jüri üyeliği yaptı. Dergilerde yazıları yayımlandı. Podcast ve You Tube programları gerçekleştirdi. Türkiye Cumhuriyeti'nin 100. yılında *Reklam Cumhuriyeti* belgeselini hazırlayıp sundu.

Çağlar Gözüaçık, halen Tazefikir Grup'un Yaratıcı Ajans Başkanı'dır. Melek yatırımcı ve girişimcidir. Reklam Yaratıcıları Derneği ve TOBB Kreatif Endüstriler Meclisi İletişim Komitesi Başkanı'dır. Üniversitelerde Yaratıcı Düşünce ve İnovasyon dersleri vermektedir. Aynı zamanda yat kaptanıdır ve denizcilikle ilgilenmektedir. Mira adında bir kızı vardır.

KORKMA YARAT
Değerine Değer Kat

CEOplus
ÖRNEKTİR

Yazan: Çağlar Gözüaçık
Editör: Sevim Erdoğan

Yayın hakları: © 2026 Doğan Yayınları Yayıncılık ve Yapımcılık Ticaret A.Ş.
Bu eserin bütün hakları saklıdır. Yayınevinden yazılı izin alınmadan kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz, hiçbir şekilde kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

1. baskı / Ekim 2026 / ISBN 978-625-8026-27-6
Sertifika no: 44919

Kapak tasarımı: Sadık Sakin
Sayfa uygulama: Gökçen Yanlı
Baskı: Mega Basım Yayın San. ve Tic. A.Ş.
Cihangir Mah. Güvercin Cad. No: 3/1
Baha İş Merkezi. A Blok Kat: 2
34310 Haramidere-İstanbul
Tel. (212) 412 17 00
Sertifika no: 44452

Doğan Yayınları Yayıncılık ve Yapımcılık Ticaret A.Ş.
19 Mayıs Cad. Golden Plaza No. 3, Kat 10, 34360 Şişli - İSTANBUL
Tel. (212) 373 77 00 / Faks (212) 355 83 16
www.dogankitap.com.tr / editor@dogankitap.com.tr / satis@dogankitap.com.tr

Korkma Yarat

Değerine Değer Kat

Çağlar Gözüaçık

CEOplus
ÖRNEKTİR

CEOplus

Yaratıcılık bir yetenek değil, düşünce sistemidir.
Onu geliştirebilir; yapay zekâ çağında
sezgiyle ve kültürle fark yaratabilirsiniz.

CEOplus
ÖRNEKTİR

İÇİNDEKİLER

TEŞEKKÜRLER 11
GİRİŞ 13

01 YARATICILIĞIN TEMELLERİ 15
1 Yaratıcılık günlük hayatta ne işimize yarar? 17
2 Yaratıcılık ve inovasyonun tanımı: Kurbağa ve kürek hikâyesi 40
3 Yaratıcı zekâ mı, yaratıcı akıl mı? 47
4 Merak: Yaratıcılığın kıvılcımı 52
5 Yaratıcılığı ölçebilir miyiz? 57

02 ZİHNİN ÇALIŞMA BİÇİMLERİ 63
6 Mizah: Yaratıcı zihnin oyun alanı 65
7 Yaratıcı beyin, elek mi sünger mi? 70
8 Yaratıcılığın önüne koyduğumuz engeller 72
9 Yaratıcı fikrin kırılganlığı 76

03 BİREYSEL DERİNLİK VE İÇ DİSİPLİN 81
10 Yaratıcılık ve kişisel motivasyon 83
11 Yaratıcılık ve yalnızlık 87
12 Yazmanın gücü: Önce kalem mi icat edildi, silgi mi? 92

04 TOPLUM, DEĞER VE ETKİ 95
13 Yaratıcılık ve toplumsal fayda 97
14 Hikâye anlatıcılığı 101
15 Dijital oyunlar ve yaratıcılık 106

CEPHUS ÖRNEKTİR

05 GELECEK, MESLEK VE YAŞAM TASARIMI 113
16 Geleceğin mesleklerini yaratıcılıkla yeniden inşa etmek 115

06 ÇOCUK, ÖĞRENME VE AKTARIM 121
17 Çocuklarda yaratıcılığı beslemek 123
18 Docendo discitur: Öğretirken öğrenmek 129

07 YARATICI DÜŞÜNCE SİSTEMİ 133
19 Yaratıcı düşünce sistemi: Genel çerçeve 135
20 Hedef koymak: Yaratıcı sürecin başlangıcı 138
21 Analiz: Zihnin keşif alanı 142
22 Kavramlar: Fikre giden yolun temel taşları 146
23 Eşleştirme: Yapılandırılmış beyin fırtınası 159
24 Sağlama: Hangi çözüm daha uygun? 169

08 DÖNÜŞÜM VE SÜREKLİLİK 175
25 Yaratıcılığın dönüştürücü gücü: Nöroplastisite ve ötesi 177
26 Yaratıcı okuryazarlık 182
27 Kaderini yaratmak: Yaratıcı imgeleme 187

KAYNAKÇA 191

ÖRNEKTİR

Kızım Mira'ya,
İnsani yetkinliklerin, her zaman
değer bulduğu bir dünyada
yaşaması dileğiyle...

CEOplus
ÖRNEKTİR

TEŞEKKÜRLER

Bu kitabın yazılmasında ve yayına hazırlanmasında ailem başta olmak üzere sevdiğim, yanımda olan pek çok kişinin desteği oldu. Hepsine minnettarım.

Kariyerim boyunca temas ettiğim, yaratıcı fikir süreçlerinde mesai yaptığım, bana destek olan ve beraber yol yürüdüğüm tüm çalışma arkadaşlarıma, sorularıyla konuyu daha derin düşünmemi ve daha çok örneklendirmemi sağlayan öğrencilerime gönülden teşekkür ederim.

Kitabın basımı konusunda beni teşvik eden değerli dostum Ömür Kurt'a, Doğan Yayınları ekibine de çok teşekkür ediyorum.

CEOplus
ÖRNEKTİR

GİRİŞ

"Yaratıcılık bulaşıcıdır. Onu bulaştırın!"
— Albert Einstein

"İnsanlar elbisesine göre karşılanır,
bilgisine göre uğurlanır."
— Rus atasözü

CEOplus ÖRNEKTİR

Bu kitap, hayatında, ilişkilerinde, işinde, hatta hayallerinde fark yaratmak isteyenler için yazıldı. Biliyoruz ki yaşamda size verilen görevleri yerine getirmek ve bahşedilen rolü oynamak sizi sadece uyumlu bir insan yapar. Diğerlerinden ayrışmanıza ya da öne çıkmanıza pek faydası olmaz. Peki diğerlerinden ayrışmak neden önemlidir?

25 kişilik bir sınıfta bir çocuğun öğretmenine arkadaşlarından farklı sorular sorması, aynı kâğıda resmi yatay değil dikey çizmesi ya da bir şirket çalışanının verilen işleri rutine düşmeden, yenilikçi yöntemlerle sonuçlandırması, diğer çalışanların göremediği açılardan bakabilmesi ne ifade eder?

Bu sorunun yanıtı zor gibi görünmekle birlikte basit bir şekilde ele alınabilir. Benim için cevabı şu: Dikkat çekmek, iz bırakmak, fark yaratmak. Bazen iletişimde olduğunuz insanlarda, bazen yöneticilerinizin gözünde, bazen de tarih sahnesinde.

Peki ayrışmayı başaran ve iz bırakan herkes yaratıcı mıdır?

Estetik kriterlerden bağımsız olarak, evet.

İçinde bulunduğumuz ekosistemin ve sürdürülebilir olmasını istediğimiz pozitif değerlerin ışığında baktığımızda sadece ayrışmak ve iz bırakmak tabii ki yeterli değildir.

Bu noktada faydayı da değerlendirmek gerekir. Burada elbette sadece iş çözümlerinden ya da salt kişisel faydadan söz etmiyoruz. Büyük resimde ulaşacağımız zirve, toplumsal ve evrensel faydadır.

Özetle, bir insanın yaratıcılık kaslarını geliştirip kendini inşa etme yolculuğunda evrensel faydaya yönelik hareket etmesi onun gün geçtikçe etki alanını büyütmesi sonucunu doğurur. Pazarlamada sıklıkla atıfta bulunulan Maslow'un ihtiyaçlar hiyerarşisi piramidinde en üst sırada yer alan "kendini gerçekleştirme" budur.

Eğer ayrışan, iz bırakan ve fayda yaratmak için çaba harcayan bir insansanız, bana göre siz bir öncüsünüz.

Yaratıcılık görünür olmak, karşılık bulmak ve başkalarına ulaşmak isteyen bir meydan okumadır. Özgünlük yarışıdır. Cezvede kaynayan Türk kahvesinin durdurulamaz taşması gibi, içinizden adeta fışkırır.

Tamamı sizdendir, ama etkisi herkesindir.

Yaratıcılık insanlık tarihinde her çağa damgasını vurmuş, sanattan bilime, spordan eğitime, iş yaşamına, coğrafi keşiflere ve tüm bunların sonucunda sürekli bir gelecek kurgusuna yol açan bir buzkıran gemisidir.

Yaratıcı insan harekete geçer. Yaratıcı olmak isteyen ama kendine yeterince güvenmeyenlerse daha çok konuşur.

Bu kitabı elinizde tuttuğunuza göre siz de bu konuda adım atma, kendinizi geliştirme ve fikirlerinizi hayata geçirme arzusuna sahipsiniz.

Yapay zekâ ne kadar çok gelişirse gelişsin, siz yaratıcılığınıza güvenin.

Konulara farklı açılardan bakabilmek, sürüden ayrı çözümler geliştirebilmek, yani fark yaratabilmek bizi her zaman öne çıkarır. Robotlardan da, diğer insanlardan da.

Keyifli okumalar.

CEOPUS ÖRNEKTİR

01

Yaratıcılığın Temelleri

CEOplus
ÖRNEKTİR

1

Yaratıcılık günlük hayatta ne işimize yarar?

"Her zaman daha iyi bir yol vardır. Onu bulun."
— Thomas A. Edison

Hayatınız boyunca kaç problem çözdünüz? Bu soruya muhtemelen cevap veremezsiniz. Çünkü sayısı o kadar fazladır ki hesaplamak mümkün değildir. Peki, soruyu biraz değiştirelim.

Bu sabah uyandığınızdan beri kaç problem çözdünüz?

Alarm çaldı.

Beş dakika daha uyumak mı, hemen kalkmak mı?

Kahvaltı hazırlamak mı, dışarıda atıştırmak mı?

Arabayla mı gitmek, toplu taşımayı mı kullanmak?

Trafiğe yakalanmamak için hangi yolu seçmek?

Çocuğu önce okula mı bırakmak, yoksa önce markete mi uğramak?

İşyerinde yetişmeyecek gibi görünen sunumu nasıl tamamlamak?

Bozulan bilgisayarı nasıl çalıştırmak?

Akşam yemeğinde evde kalan malzemelerle ne pişirmek?

Aslında farkında olmadan gün boyu onlarca problem çözüyor, pek çok karar veriyoruz.

Hayatın kendisi zaten bunlardan ibaret.

Problemler...

Kararlar...

ÇEVİRİ ÖRNEKTİR

Belirsizlikler...

Beklenmedik durumlar...

Ve bunlara verdiğimiz cevaplar.

Hayatımızın kalitesi de büyük ölçüde bu cevapların kalitesiyle belirleniyor.

Bazı insanlar aynı problem karşısında yalnızca tek bir çözüm görebiliyor.

Bazıları ise aynı anda beş farklı ihtimali değerlendirebiliyor.

Bazıları, ilk engelde vazgeçiyor.

Bazıları, o engeli çözülmesi gereken yeni bir problem olarak görüyor.

İşte bu farkın adı çoğu zaman zekâ değil. Bilgi veya tecrübe de değil.

Bu farkın adı, büyük ölçüde **yaratıcı düşünce.**

Ne yazık ki "yaratıcılık" kelimesi yıllar boyunca yanlış anlatıldı.

Bu kelimeyi duyduğumuz anda zihnimizde genellikle aynı görüntüler beliriyor. Tuvalinin başında çalışan bir ressam, piyanosunun başındaki bir besteci, roman yazan bir yazar, film çeken bir yönetmen...

ÇEVRİMİÇİ ÖRNEKTİR

Oysa yaratıcılık bunların hiçbiriyle sınırlı değildir. Hatta çoğu zaman sanatla ilgisi yoktur.

Bir doktorun ameliyat sırasında beklenmedik bir komplikasyonu yönetmesi...

Bir öğretmenin sınıfta dikkatini tamamen kaybetmiş öğrencileri yeniden derse kazandırması...

Bir girişimcinin yatırım alamadığı halde şirketini ayakta tutması...

Bir çiftçinin kurak geçen bir yılda üretime devam edebilmesi...

Bir belediye başkanının sınırlı bütçeyle binlerce insanın günlük hayatını kolaylaştıracak çözümler geliştirmesi...

Bir annenin ya da babanın, çocuğunun beklenmedik bir sorusuna cevap bulması...

Bunların tamamı yaratıcı düşüncenin farklı yüzleridir.

Yaratıcılık büyük oranda yeni bir şey üretmek değildir; var olanı farklı görebilmektir.

Başkalarının ilişki kuramadığı iki kavram arasında bağlantı kurabilmektir.

Sorunu yeniden tanımlayabilmektir.

Kısacası yaratıcılık, problem çözmenin en gelişmiş biçimlerinden biridir.

Bu kitap tam da bu düşünce temellerine oturtuldu.

Bu kitabın amacı sizi ressam, yazar veya reklamcı yapmak değil. (Tabii bu alanlarda var olmak istiyorsanız da eminim çok faydalanacaksınız. Ama temel amaç bu değil.)

Bu kitap size, hayatın hangi alanında olursanız olun daha iyi düşünebilmeniz için kullanabileceğiniz bir sistem anlatacak.

Çünkü ben yaratıcılığı bir yetenek olarak değil, geliştirilebilir bir düşünme sistemi olarak görüyorum.

Ve bu düşünce yalnızca kişisel bir görüş değil.

Son yirmi yılda nörobilimden psikolojiye, eğitim bilimlerinden organizasyonel davranış araştırmalarına kadar birçok disiplin aynı noktaya işaret ediyor.

Yaratıcılık doğuştan gelen gizemli bir özellik değil.

Geliştirilebilir bir bilişsel beceri.

Bu kitabın geri kalanında bunun neden böyle olduğunu birlikte göreceğiz.

CEOplus
ÖRNEKTİR

Bilim bize ne söylüyor?

Uzun yıllar boyunca bilim insanları yaratıcılığın beynin belirli bir bölgesinde ortaya çıktığını düşündüler.

Sanki beynin içinde "yaratıcılık merkezi" diye bir yer vardı ve bazı insanlarda bu bölge daha iyi çalışıyordu.

Bugün bunun doğru olmadığını biliyoruz.

KORKMA YARAT

DEĞERİNE DEĞER KAT

Yaratıcılık sadece doğuştan gelen gizemli bir özellik değil,
geliştirilebilir bir bilişsel beceridir. Yani düşünce sistemidir.
Pek çoğumuz yapay zekâ'nın işimizi elimizden almasından korkuyoruz.
Fakat asıl korkulması gereken, düşünme yetimizi elimizden alması
veya bizim teslim etmemiz. Yani en basit şeyleri bile ona danışarak ve
her söylediğini doğru kabul ederek yaşamamızdır.

Yaklaşık 4 saatte rahatlıkla bitirebileceğiniz bu kitap,
insanın algoritmalar karşısında elinde kalan son kalesini yani
yaratıcı düşünce becerisini geliştirebilmesi için yazıldı.

Korkma Yarat, yaratıcılığı, tanımından başlayarak
tüm metodolojisiyle en yalın haliyle anlatıyor, öğretiyor.
Örneklerle zihninize egzersiz yaptırıyor.
Klasik bir kişisel gelişim kitabı değil.
Yaratıcı düşünce yetinizi artıracak, kolay okunur bir rehber.

İster yönetici veya çalışan olun, ister öğrenci ya da
çocuğunun gelişimini ciddiye alan bir ebeveyn, dünyanın
baş döndürücü bir hızda değiştiği çağımızda, yenilikçi bir bakış açısı arıyor ve
fark yaratmak istiyorsanız, doğru yerdesiniz.

ÇAĞLAR GÖZÜAÇIK

Tazefikir Yaratıcı Ajans Başkanı, Öğretim Görevlisi
Reklam Yaratıcıları Derneği Başkanı
TOBB Kreatif Endüstriler Meclisi İletişim Komitesi Başkanı

QR kodu okutunuz

Dijital fiyat etiketi

ISBN 978-625-8026-27-6

Sertifika no: 44919

9 786258 026276

GEO plus